

UPUTSTVO O PROVOĐENJU UREDBE O NAKNADAMA ZA PLASTIČNE KESE TREGERICE

SADRŽAJ

- I. UPUTSTVO O PROVOĐENJU UREDBE O NAKNADAMA ZA PLASTIČNE KESE TREGERICE
 - 3 O PLASTIČNIM KESAMA „TREGERICAMA“
 - 4 OKOLINSKI / EKOLOŠKI ASPEKT
 - 6 KO JE OBVEZNIK?
 - 7 ŠTA JE PREDMET NAKNADE?
 - 8 NA KOJI NAČIN OBVEZNIK IZVRŠAVA SVOJU OBAVEZU PO UREDBI?
 - 9 IZVJEŠTAJNI PERIOD
 - 10 ŠTA U SLUČAJU NEPOŠTIVANJA UREDBE?

- II. POPUNJENI PRIMJER FORME IZVJEŠTAJA I POJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE ZA IZVJEŠTAVANJE PO UREDBI O NAKNADAMA ZA PLASTIČNE KESE TREGERICE
 - 12 POPUNJENI PRIMJER FORME IZVJEŠTAJA - KORAK 1
 - 13 POJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA - KORAK 1
 - 15 OBRAČUN I UPLATA NAKNADE - KORAK 2
 - 16 OBRAZAC IZVJEŠTAJA I UPLATNICU DOSTAVITI NA ADRESU FONDA - KORAK 3

O PLASTIČNIM KESAMA „TREGERICAMA“

Uredba o naknadama za plastične kese tregerice (Službene novine Federacije BiH, broj 9/14) stupa na snagu 12.2.2014. godine.

Plastične kese se proizvode od polietilena. Proizvodi od ovog materijala su veoma izdržljivi na težinu a njihova proizvodnja je jako jeftina, oko 2-3 pfeninga po komadu. Plastične kese od polietilena se sporo razgrađuju u prirodi, a prosjek razgradnje je oko 400 godina.

Predmet plaćanja naknada, ustanovljen ovom Uredbom jesu kese koje služe za jednokratnu upotrebu, čija debljina ne prelazi 20 mikrona.

Godišnja potrošnja plastičnih kesa u BiH iznosi više od milijardu komada godišnje, a prosječan vijek korištenja tanke plastične kese je 12 minuta, nakon čega najčešće završava u prirodi, ili u najboljem slučaju kao ambalaža za kućno smeće na nekoj od kontrolisanih deponija.

S obzirom da se razgrađuju stotinama godina, onemogućuju čak i razgradnju organskog otpada koji se u njima deponuje.

Cilj uvođenja naknade za kese je smanjenje njihove upotrebe, a to bi značilo stimulisanje stanovništva da koriste platnene i papirne vrećice, odnosno čvršće, višekratne plastične kese.

OKOLINSKI / EKOLOŠKI ASPEKT

Plastične kese poslije vrlo kratkog vijeka korišćenja (u prosjeku 12 minuta), u najboljem slučaju završe na nekoj kontrolisanoj deponiji, a vrlo često u prirodi. Njihova jedina upotreba nakon supermarketa je pakovanje smeća, čime se stvara drugi problem, odnosno usporava se razgradnja smeća na deponiji jer bude upakovano u nerazgradivu plastičnu kesu.

Problem reciklaže plastičnih kesa, također je višestruk. U principu mogu se reciklirati, ali je proces prikupljanja, pranja i obrade, zbog njihove male težine i drugih osobina, mnogo skuplji od proizvodnje nove plastične kese. Stoga se veoma mali broj ovih kesa reciklira. Pošto sistem odvajanja otpada u BiH ne funkcioniše, a ekološka svijest građana nije na zavidnom nivou, direktna posljedica ogromnog broja plastičnih kesa vidljiva je na svakom koraku. Rijeke su pune plastičnih kesa, često ih vidimo nanizane na drveće i rastinje uz vodotoke, a neizbježan su ukras mnogobrojnih divljih deponija. Uticaj na životinjski svijet također je prisutan, jer veliki broj životinja ugrine time što pojede ili se upetlja u plastičnu kesu.

OKOLINSKI / EKOLOŠKI ASPEKT

Može se zaključiti da plastične kese u supermarketima današnjem društvu nisu neophodne, nego su nam servirane kao nužno zlo, stvarajući loše navike kod građana da više ne nose stare dobre cekere i kese za višekratnu upotrebu, nego se utapaju u pošasti potrošačkog društva.

- Za proizvodnju jedne plastične kese potrebno je utrošiti 500 kJ prirodnog gasa, 120kJ nafte ili 80kJ uglja.
- Proces razlaganja plastične kese u zemljištu traje oko 400 godina, a u BiH se u toku jednog mjeseca potroši (iskoristi) oko 100 miliona komada.
- Tokom proizvodnje jedne kese, emituje se oko 200 miligrama CO₂.

KO JE OBVEZNIK?

Obveznici su **svi trgovci** (trgovačke radnje, marketi, supermarketi, pekare, kiosci, apoteke, prodavnice mješovite robe i dr.) registrirani na području Federacije BiH, koji kese troše za vlastite potrebe ili ih stavljaju u promet.

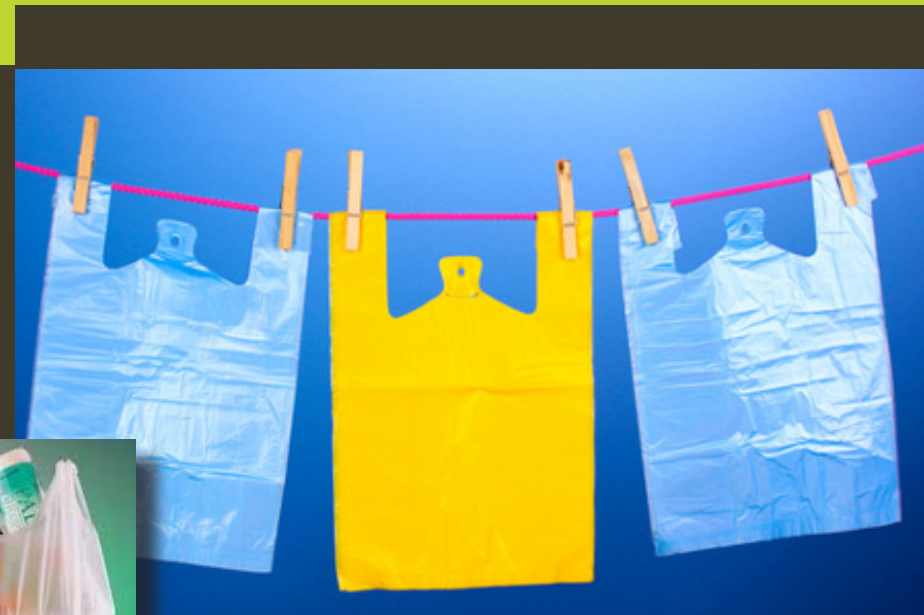

ŠTA JE PREDMET NAKNADE?

Predmet naknade su plastične kese, čija stjenka ne prelazi debljinu od 20 mikrona, sa ili bez aditiva za razgradnju, čije su ručke sastavni dio kese, osim kesa u koje se pakuje rifuzni materijal, ukoliko se iste ne nalaze na kasi.

Napomena:

Kese u koje se pakuje rifuzni materijal, kao i sve ostale kese koje se stavljaju u promet, su predmet Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom i iste se moraju prijaviti kroz izvještaje o plasmanu ambalaže i ambalažnog otpada.

NA KOJI NAČIN OBVEZNIK IZVRŠAVA SVOJU OBAVEZU PO UREDBI?

Kako je navedeno, tri su koraka u izvršavanju obaveze:

- Popuniti tačno i potpuno formu izvještaja koju propisuje Fond o plasmanu kesa „tregerica“ i napraviti obračun naknade,
- Izvršiti uplatu obračunatog iznosa,
- Dostaviti izvještaj i uplatnicu na adresu Fonda.

Svaki obveznik je dužan da za svaki izvještajni period uredno i tačno popuni obrazac koji može naći na web stranici Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH. (primjer popunjenog izvještaja i pojašnjenja za popunjavanje je takođe objavljen na stranici).

Na osnovu popunjenog obrasca i izvršenog obračuna naknade, obveznik izvršava uplatu te uplatnicu treba da priloži uz izvještajni obrazac na mjesto koje je predviđeno za to. Izvještaj sa uplatnicom treba da dostavi na adresu Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH.

Obveznik će se smatrati registrovanim u Fondu za zaštitu okoliša, odnosno obaveza po Uredbi će se smatrati izvršenom, SAMO u slučaju da se ispoštuju sva tri navedena koraka.

IZVJEŠTAJNI PERIOD

Izvještavanje prema Uredbi vrši se dva puta godišnje i to:

- Prvi obračunski period od 01.01. do 30.06. - izvještavanje je do 31.07. tekuće godine.
- Drugi obračunski period od 01.07. do 31.12. - izvještavanje je do 31.03. naredne godine.

VAŽNA NAPOMENA:

S obzirom da je Uredba stupila na snagu 12.02.2014. godine, za prvi izvještajni period od 01.01.2014. do 30.06.2014. godine je potrebno prikazati samo količine koje su plasirane na tržište u periodu od 12.02.2014. godine do 30.06.2014. godine.

ŠTA U SLUČAJU NEPOŠTIVANJA UREDBE?

Nadzor nad provođenjem Uredbe vršit će nadležne uprave za inspekcijske poslove: Inspekcija zaštite okoliša i tržišna inspekcija, a svako u okviru svojih nadležnosti na nivou Federacije BiH, kantona, grada i općine.

U slučaju ustanovljenja nepoštivanja Uredbe, obveznik koji nije dostavio izvještaj, niti platio naknadu za promet plastičnih kesa, **kaznit će se u visini od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM, a odgovorno lice novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.**

Također, ukoliko se ustanovi da dostavljeni izvještaj ne sadrži potpune podatke, obveznik će za svaku neprijavljenu plastičnu kesu, umjesto **0,05 KM platiti 0,08 KM** naknade.

VAŽNA NAPOMENA!

U samom tekstu Uredbe ne postoji odredba kojom se trgovcima daje za pravo da vrše naplatu prometa plastičnim kesama. Također, Uredba ne zabranjuje istu radnju.

Shodno navedenom, napominjemo trgovce/obveznike da prodaju plastičnih kesa regulišu u skladu sa važećim poreskim propisima, kako bi se izbjegla šteta zbog nerazumijevanja Uredbe.

PRIMJER FORME IZVJEŠTAJA I POJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA

PREMA UREDBI O NAKNADAMA ZA PLASTIČNE KESE TREGERICE

(SLUŽBENE NOVINE FEDERACIJE BIH, BROJ 9/14)

POPUNJENI PRIMJER FORME IZVJEŠTAJA

KORAK 1

1	OBRAČUNSKI PERIOD ZA KOJI SE VRŠI OBRAČUN NAKNADE			
1.a.	Prvi obračunski period	od 01.01.2014.	do 30.06.2014.	X
1.b.	Drugi obračunski period	od 01.07.2014.	do 31.12.2014.	
2	OSNOVNI PODACI O OBVEZNIKU PLAĆANJA NAKNADA (trgovine)			
2.a.	Naziv pravnog lica /obveznika (trgovca)	BRACIKA d.o.o.		
2.b.	Identifikacioni broj (JIB)	4298706543123		
2.c.	Kanton / grad / poštanski broj	ZE - DO	Zenica	72 000
2.d.	Adresa (ulica i broj)	R. Čauševića		br.27
2.e.	Telefon/fax/e-mail	032 565 432	032 565 432	bracika@yahoo.com
2.f.	Funkcija i Ime i prezime odgovorne osobe	Vlasnik	Braco	Babić
3	TABELA SA PODACIMA O KOLIČINAMA KESA KOJE JE OBVEZNIK IMAO U PROMETU U OBRAČUNSKOM PERIODU			Ukupno za obračunski period (kom.)
3.a.	KOLIČINA KESA NA SKLADIŠTU (zatečena na skladištu od prethodnog obračunskog perioda)			2.000
3.b.	KOLIČINA KESA KUPLJENIH U OBRAČUNSKOM PERIODU			10.000
3.c.	KOLIČINA KESA ZA PAKOVANJE (u koju su upakovani voće, povrće rifuzni i drugi rastresiti proizvodi definisani propisom o ambalaži)			4.000
3.d.	KOLIČINA KESA STAVLJENA U PROMET (na osnovu koje se vrši obračun naknade)			7.000
3.e.	KOLIČINA KESA PREOSTALA NA SKLADIŠTU (zaključno sa krajem obračunskog perioda)			1.000
4	TABELA ZA OBRAČUN VISINE NAKNADE (koju je obveznik dužan uplatiti)	Komada	KM/komadu	Visina naknade u KM za upatu
4.a.	UNIJETI UKUPNU KOLIČINU KOMADA KESA STAVLJENIH U PROMET (prepisati iz 3.c.)	7.000	0,05	350,00
PROSTOR ZA PRILAGANJE DOKAZA O IZVRŠENOJ UPLATI U SKLADU SA OBRAČUNOM (uplatnica)				
Izjava: Pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljujem da su svi podaci navedeni u izvještaju istiniti, a količine tačne ili procjenjene u skladu sa važećom zakonskom regulativom.				
Ime i prezime ovlaštenog lica:		Pečat:		
Potpis ovlaštenog lica:				
Mjesto i datum:				

POJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA

KORAK 1

1 OBRAČUNSKI PERIOD ZA KOJI SE VRŠI OBRAČUN

Obveznik treba da unese podatka o godini i obračunskom periodu za koji se vrši obračun. Na godišnjem nivou postoje dva obračunska perioda i to prvi obračunski period: 01.01.2014. do 30.06. 2014. godine za koji se izvještaj i dokaz o uplati podnose do 31.07.2014. godine, te drugi obračunski period od 01.07.2014. do 31.12.2014. za koji se podnosi izvještaj do 31.03.2015. godine. Primjer: Ukoliko obveznik podnosi izvještaj za prvi obračunski period 2014-te godine, unosi podatke od 01.01.2014. do 30.06.2014. godine i stavlja oznaku u prozorčić za obračunski period za koji izvještava tj. rubriku sa oznakom 1.a. (Prvi izvještajni period za 2014.godinu je specifičan jer je Uredba stupila na snagu 12.02.2014.godine).

2 OSNOVNI PODACI O OBVEZNIKU PLAĆANJA NAKNADA ZA STAVLJANJE U PROMET PLASTIČNIH KESA “TREGERICA”

Obveznik (trgovac) unosi osnovne podatke o sebi. Obveznik plaćanja naknada je trgovac koji kese “tregerice” koristi za vlastite potrebe ili iste stavlja u promet izdajući ih krajnjem korisniku (kupcu) na upotrebu.

	Obveznik unosi sve podatke sopstvenom prometu kesama u obračunskom periodu za koji izvještava. Podaci se odnose na količine kesa koje su zatečene na stanju sa početkom obračunskog perioda, nabavci i prodaji kesa te završnom stanju na skladištu sa krajem obračunskog perioda.
3 TABELA SA PODACIMA O KOLIČINAMA KESA KOJIMA JE OBVEZNIK RASPOLAGAO U OBRAČUNSKOM PERIODU	Obveznik u izvještaju prikazuje sve kese “tregerice” do debljine od 20 mikrona (uključujući i one za voće, povrće i refuzne materijale) ali se obračun naknade vrši samo na kese “tregerice” u koje se pakuje sve osim refuznih materijala (rubrika 3.d.). Ukupni podaci o svim kesama “tregericama” su potrebni za vođenje evidencije o plasmanu kesa na cijeloj teritoriji FBiH. 3.a. Količina kesa na skladištu (to se odnosi na ukupnu količinu kesa “tregerica” koja je preostala na skladištu iz prethodnog obračunskog perioda). Ovdje se unosi ukupan broj kesa “tregerica” koji je preostao, uključujući i kese u koje se pakuju voće, povrće te rifuzni materijali. 3.b. Količina kesa “tregerica” koja je kupljena u obračunskom periodu uključujući i kese za voće, povrće te rifuzni materijali. 3.c. Količina kesa “tregerica” u koje se pakuju voće, povrće i rifuzni materijali i koje su stavljene u promet. Na ovu količinu kesa “tregerica” se ne obračunava naknada odnosno nisu predmet Uredbe već Pravilnika o upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom. Ove količine su samo za potrebe vođenja evidencije. 3.d. Količina kesa “tregerica” koje su predmet Uredbe i koje su stavljene u promet (izuzev kesa u koje se pakuju voće, povrće i rifuzni materijali). <u>Na ovu količinu kesa “tregerica” se obračunava naknada.</u> 3.e. Količina kesa “tregerica” preostala na skladištu i nije plasirana na tržište. Ta količina se prenose u naredi obračunski period.
4 OBRAČUN VISINE NAKNADE ZA PLAĆANJE	Prema ranije popunjenim podacima (dio 3. izvještaja), obveznik obračunava iznos naknade za uplatu (dio 4. izvještaja). Visina naknade definisana u pravilniku je 0,05KM/kesi ili 50,00KM/bali (gdje je jedna bala 1000 komada kesa). Primjer: Ukoliko je u obračunskom periodu plasirano 7.000 komada kesa, taj broj se množi sa cijenom po komadu kesa 0,05 KM, te se dobije ukupni iznos za uplatu za navedeni obračunski period od 350,00 KM. (Prikazano na slici niže)
5 DOKAZ O UPLATI	Obračunatu visinu naknade obveznik uplaćuje u banci na račun Fonda, a uplatnicu zajedno sa izvještajem (list 1) dostavlja na adresu Fonda.

POJAŠNJENJE ZA POPUNJAVANJE IZVJEŠTAJA

KORAK 2

3	TABELA SA PODACIMA O KOLIČINAMA KESA KOJE JE OBVEZNIK IMAO U PROMETU U OBRAČUNSKOM PERIODU	Ukupno za obračunski period (kom.)		
3.a.	KOLIČINA KESA NA SKLADIŠTU (zatečena na skladištu od pretnodnog obračunskog perioda)	2.000		
3.b.	KOLIČINA KESA KUPLJENIH U OBRAČUNSKOM PERIODU	10.000		
3.c.	KOLIČINA KESA ZA PAKOVANJE (u koju su upakovani voće, povrće rifuzni i drugi rastresiti proizvodi definisani propisom o ambalaži)	4.000		
3.d.	KOLIČINA KESA STAVLJENA U PROMET (na osnovu koje se vrši obračun naknade)	7.000		
3.e.	KOLIČINA KESA PREOSTALA NA SKLADIŠTU (zaključno sa krajem obračunskog perioda)	1.000		
4	TABELA ZA OBRAČUN VISINE NAKNADE (koju je obveznik dužan uplatiti)	Komada	KM/komadu	Visina naknade u KM za uplatu
4.a.	UNIJETI UKUPNU KOLIČINU KOMADA KESA STAVLJENIH U PROMET (prepisati iz 3.c.)	7.000	0,05	350,00

NAČIN OBRAČUNA

Uplatilo je (ime, adresa, i telefon) BRACIKA d.o.o.
R. ČAUŠEVIĆA br.24, ŽENICA
032 565 432

Svrha doznake: UPLATA NAKNADE ZA
KESE "TREGERICE" ZA
1/2 2014. g.

Primalac/Primatelj: FOND ZA ZAŠTITU
OKOLISA FEDERACIJE BIH

Mjesto i datum uplate: Sarajevo 20/10/14

Potpis i pečat nalogodavca: Baku

Potpis ovlaštenog lica: _____

Račun pošiljaoca/pošiljatelj: _____

Račun primaoca/primatelja: _____

KM 350,00 ☐ HITNO

samo za uplate javnih prihoda

Broj poreznog obveznika: _____ Vrsta uplate: ☐

Vrsta prihoda: _____ Porezni period: Od: _____ Do: _____

Općina: _____ Budžetska organizacija: _____

Poziv na broj: _____

VAŽNA NAPOMENA:

Broj računa i poziv na broj će biti objavljeni u narednom periodu, po dobijanju saglasnosti drugih relevantnih institucija, a izvještavanje za prvi obračunski period je do kraja mjeseca jula tekuće godine (31.07.2014. godine)

OBRAZAC IZVJEŠTAJA I UPLATNICU DOSTAVITI NA ADRESU FONDA

KORAK 3

Dostaviti izvještaj i uplatnicu na adresu Fonda za
zaštitu okoliša:

Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH

Hamdije Čemerlića br.39/A

71 000, Sarajevo

Uplata naknade za kese „tregerice“

Izvještaj je potrebno potpisati i ovjeriti prije slanja

1 OBRAČUNSKI PERIOD ZA KOJI SE VRŠI OBRAČUN NAKNADE			
1.a.	Prvi obračunski period	od 01.01.2014.	do 30.06.2014. X
1.b.	Drugi obračunski period	od 01.07.2014.	do 31.12.2014.

2 OSNOVNI PODACI O OBVEZNIKU PLAĆANJA NAKNADA (trgovine)			
2.a.	Naziv pravnog lica /obveznika (trgovca) BRACIKA d.o.o.		
2.b.	Identifikacioni broj (JIB)	4298706543123	
2.c.	Kanton / grad / poštanski broj	ZE - DO	Zenica 72 000
2.d.	Adresa (ulica i broj)	R. Čauševića	br.27
2.e.	Telefon/fax/e-mail	032 565 432	032 565 432 bracika@yahoo.com
2.f.	Funkcija i Ime i prezime odgovorne osobe	Vlasnik	Braco Babić

3 TABELA SA PODACIMA O KOLIČINAMA KESA KOJE JE OBVEZNIK IMAO U PROMETU U OBRAČUNSKOM PERIODU		Ukupno za obračunski period (kom.)
3.a.	KOLIČINA KESA NA SKLADIŠTU (zatečena na skladištu od prethodnog obračunskog perioda)	2.000
3.b.	KOLIČINA KESA KUPLJENIH U OBRAČUNSKOM PERIODU	10.000
3.c.	KOLIČINA KESA ZA PAKOVANJE (u koju su upakovani voće, povrće rifuzni i drugi rastresiti proizvodi definisani propisom o ambalaži)	4.000
3.d.	KOLIČINA KESA STAVLJENA U PROMET (na osnovu koje se vrši obračun naknade)	7.000
3.e.	KOLIČINA KESA PREOSTALA NA SKLADIŠTU (zaključno sa krajem obračunskog perioda)	1.000

4 TABELA ZA OBRAČUN VISINE NAKNADE (koju je obveznik dužan uplatiti)	Komada	KM/komadu	Visina naknade u KM za upatu
4.a. UNIJETI UKUPNU KOLIČINU KOMADA KESA STAVLJENIH U PROMET (prepisati iz 3.d.)	7.000	0,05	350,00

Uplatilo je (ime, adresa, i telefon) BRACIKA d.o.o.
R. ČAUŠEVIĆA br.27, ZENICA
032 565 432

Svrha doznake: UPLATA NAKNADE ZA
KESE "TREGERICE" ZA
1/2 2014. g.

Primalac/Primatelj: FOND ZA ZAŠTITU
OKOLIŠA FEDERACIJE BIH

Mjesto i datum uplate: Sarajevo 20/07/14

Potpis i pečat nalogodavca: Babić

Potpis ovlaštenog lica: _____

Račun pošiljaoca/p _____

Račun primaoca/primatelja _____

KM 350,00 ☐ HITNO

samo za uplate javnih prihoda

Broj poreznog obveznika _____

Vrsta prihoda _____

Općina _____

Poziv na broj _____

Vrsta uplate ☐

Porezni period

Od: ____/____/____

Do: ____/____/____

Budžetska _____

Izjava: Pod punom materijalnom i krivičnom odgovornošću izjavljujem da su svi podaci navedeni u izvještaju istiniti, a količine tačne ili procjenjene u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Ime i prezime ovlaštenog lica: _____

Potpis ovlaštenog lica: _____

Mjesto i datum: _____

Pečat: _____

EVIDENCIJA OBVEZNIKA PLAĆANJA NAKNADE ZA PLASTIČNE KESE
Fonda za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine

Sarajevo, Mart 2014.